

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Ірина Похиленко

Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

Останній рік, всі ми живемо в нових реаліях у зв'язку з розповсюдження вірусу Covid-19, а такі слова як «карантин», «локдаун», «маски» - міцно ввійшли в повсякденний вжиток. Велика кількість країн запровадила карантинні заходи, що призвело до зміни форм навчання майже у всіх навчальних закладах. Тому, відповідно до рекомендацій МОН і МОЗ щодо посилення карантинних заходів в закладах освіти навчальний процес був переведений з аудиторних форм на використання технологій дистанційного навчання. При проведенні лекційних, практичних та лабораторних занять для здобувачів освіти всіх форм навчання у дистанційному режимі з використанням засобів дистанційного навчання та інших інформаційно-комунікаційних технологій слід керуватися Положенням про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466, Положенням про електронний навчально-методичний комплекс дисциплін та використання технологій дистанційного навчання в навчальному процесі, затвердженого наказом ректора від 30.11.2018 р. № 474.

В Київському національному університеті будівництва і архітектури забезпечення проведення всіх занять в дистанційному режимі здійснюється з використанням MS Teams, як інтегральної платформи для організації навчального процесу. Для окремих елементів навчального процесу дозволяється використовувати освітній сайт КНУБА (Moodle), Zoom та інші інструменти дистанційного навчання, але з обов'язковою фіксацією їх використання в MS Teams для забезпечення контролю за навчальним процесом.

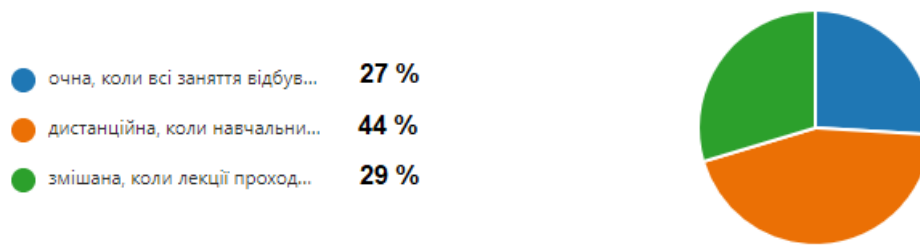
Проте, вивчення психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій не можливе без з'ясування ставлення до тих чи інших форм навчання учасників навчального процесу. З цією метою був застосований такий метод наукового пошуку, як анкетування. Відповіді на запитання анкети дозволили оцінити вподобання опитуваних

та врахувати їх побажання в процесі вироблення пропозицій по вдосконаленню навчального процесу. Проходило дослідження через мережу інтернет, шляхом відповідей на анкету створену за допомогою Forms в MS Teams починаючи з березня 2021 року і по сьогоднішній день. Слід відмітити, що комп'ютерне анкетування – це відносно молодий напрямок психодіагностики, в якому використовуються засоби електронно - обчислювальної техніки. Комп'ютерна психодіагностика з'явилась завдяки розвитку інформаційних технологій. Спроби автоматизувати пред'явлення досліджуваному стимульного матеріалу і подальшу обробку результатів робилися починаючи з 1930-х рр., але лише з 1970-х рр. почався справжній розвиток комп'ютерної психодіагностики, обумовлений появою персональних комп'ютерів. З 1980-х рр. комп'ютерні тести стали розроблятися в масових масштабах: спочатку – як комп'ютерні версії відомих бланкових методик, а в 1990-і рр. – як спеціальні методики, що враховують можливості сучасної техніки і не можуть відтворюватись у бланковому вигляді, оскільки розраховані на складний, що змінюється в просторі і часі стимульний матеріал, специфічний звуковий супровід і т.д. Початок XXI ст. відзначається все частішим передаванням комп'ютеру управління процесом анкетування. Якщо в минулі роки автоматизувались окремі стадії дослідження, наприклад пред'явлення матеріалу, обробка даних, інтерпретація результатів, то на сучасному етапі все частіше можна зустріти програми, які здійснюють всі процеси самостійно.

Станом на 28 квітня 2021 року у інтернет-опитуванні взяло участь 27 осіб (студенти та викладачі факультету урбаністики та просторового планування КНУБА). Перед респондентами було поставлено ряд питань одне з яких було сформоване наступним чином: «Яка форма навчання для Вас найбільш зручна?» та запропоновано три варіанти відповіді: 1) очна, коли всі заняття відбуваються в аудиторії; 2) дистанційна, коли коли навчальний процес відбувається з використанням платформ тімс, зум, гугл класрум тощо; 3) змішана, коли лекції проходять в онлайні, а практичні аудиторно.

1. Яка форма навчання для Вас найбільш зручна?

Дополнительные сведения

Малюнок 1- Розподіл вподобань форм навчання

Як вбачається з діаграми зображеної на малюнку 1, більшість респондентів, а саме, 44 % надають перевагу дистанційному навчанню, на другому місці – змішана 29% і на третьому місці - очна 27%. До переваг дистанційної освіти більшість опитуваних відносять: економію часу на дорозі, нові можливості для творчого самовираження, доступ до нетрадиційних джерел інформації, оскільки MS Teams має зручний інтерфейс та можливість запису, це дозволяє переглядати лекції у необмеженій кількості, у зручний час, що в свою чергу сприяє кращому розумінню матеріалу, підвищенню ефективності самостійної роботи, формуванню та закріпленню різних професійних навичок, а викладачам в свою чергу дає змогу реалізувати абсолютно нові форми і методи навчання.

Проте, має дистанційна освіта і недоліки, зокрема, прокрастинацію, небажання виходити з дому, проблеми зі зв'язком, не всі викладачі та студенти розуміються в тих чи інших програмах для спілкування та навчання.

Говорячи про змішану форму навчання, коли лекції проходять онлайн, а практичні аудиторно, то до основною перевагою такої форми є те, що дистанційно проводяться, зазвичай, лекції, і зробивши їх відеозапис можна послухати повторно і краще засвоїти матеріал. Аудиторно ж проходять семінари, що є продуктивним, адже краще відбувається комунікація «викладач - студент» і «студент-студент».

До недоліків змішаної форми навчання можна віднести наступні: не коректний розклад занять (інколи декілька пар призначаються на одну годину, або ж по розкладу пари очно, але викладач призначає заняття дистанційно і немає змоги бути

присутнім там і там, так як в університеті не дуже гарний Інтернет, важке переналаштування з одної форми на іншу, витрачання часу та енергії на дорогу.

Відповідаючи на питання «Як би Ви покращили навчальний процес», опитувані висловили такі пропозиції: запровадження загальних курсів щодо правил користування навчальними онлайн-платформами, створення робочої зони для студентів, які чекають аудиторного заняття, для можливості попрацювати над робочими завданнями в приміщенні КНУБА. Серед вже створених нововведень, позитивно відзначають Telegram-канал для студентів та карту університету.

Підсумовуючи викладене слід відмітити, що в умовах карантину та періодичних локдаунів, серед завдань, які стоять перед системою вищої освіти України, на перший план виходить дистанційне навчання, його нормативно-правове, кадрове та фінансове забезпечення, формулювання і наукове обґрунтування стратегії дистанційної освіти в цілому та вищої зокрема.